

РЕШЕНИЕ

№ 56

гр. Пловдив, 30.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, XVI СЪСТАВ, в публично заседание на шестнадесети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Росица Т. Кюртова

при участието на секретаря Боряна Ал. Костанева
като разгледа докладваното от Росица Т. Кюртова Търговско дело № 20225300900512 по описа за 2022 година

Предявени са обективно съединени иски с правно основание чл.432, ал.1 КЗ и чл.86, ал.1 ЗЗД.

Ищецът В. Д. В., ЕГН *****, от гр.****, чрез пълномощник адв.Т. А., съдебен адрес гр.****, твърди, че е пострадал при пътно-транспортно произшествие, състояло се на 03.08.2021 г. в гр.Пловдив, ул.“Седянка“, на паркинг за автомобили в близост до денонощен магазин за алкохол и цигари. В исковата молба се твърди, че ищецът се е движел пеша по посока към магазина, като се е придвижвал бавно и с помощта на две патерици. Докато се движил в паркинга, забелязал боклукчийски камион да извършва маневра назад от източната страна на магазина. Ищецът подминал камиона и в следващия момент се усетил, че лежи на асфалта пред магазина. Твърди, че не си спомня самия удар, тъй като е бил силно зашеметен, главата му е била ударена и от лицето му течала обилно кръв, като чувствал остра болка. Твърди, че произшествието е виновно причинено от водача на специалния автомобил „Форд Тръкс“ П. С., който е имал пряка видимост към пешеходеца и съответно техническа възможност да избегне удара чрез безопасно екстрено спиране. Поддържа се, че от страна на водача на МПС са нарушени изискванията на чл.5, ал.2, т.1 и чл.62, т.2 ЗДвП, вменяващи на водачите да бъдат внимателни и предпазливи към уязвимите участници в движението, каквито са пешеходците, както и в жилищна зона да се движат със скорост не по-голяма от 20 km/h, като не поставят в опасност пешеходците и не създават препятствия за тяхното движение. Твърди се още, че при произшествието на ищеца са причинени травматични увреждания – разкъсно-контузна рана на дясната вежда, охлузвания по лицето

и тялото, закрито счупване на костите на скулите и горна челюст, фрактура на дясна ябълчна кост, наложила оперативно лечение, както и фрактура на лакът, наложила шиниране на ръката, след което получил и кръвонасядания от стегнатата шина. Твърди се, че ищецът не е могъл да се храни нормално повече от три месеца, не можел да се движи и да се обслужва сам, а болката не спирала. Ищецът живеел сам, нямало кой да му помага, чувствал постоянна тревога, че няма да може да се справи. Съседи му помагали за елементарни нужди. Понастоящем движенията му били все още ограничени, ищецът се чувствал психически разстроен и с огромна уплаха и притеснение да се движи по улиците. Провел и редица рехабилитационни процедури за раздвижване и намаляване на болката от травмите. Твърди се, че автомобилът, причинил катастрофата, е застрахован при ответника, който след извънсъдебна претенция, отправена до него на 15.10.2021 г., е отказал да изплати на ищеца претендираното от него застрахователно обезщетение. Въз основа на така изложените обстоятелствени твърдения, в исковата молба е формулирано искане ответникът да бъде осъден да заплати на ищеца сумата 35 000 лв., представляваща обезщетение за претърпени от ищеца неимуществени вреди, ведно със законна лихва от деня на произшествието – 03.08.2021 г., до окончателното плащане. Претендират се деловодни разноски.

Ответникът „ЗАД ОЗК – ЗАСТРАХОВАНЕ“ АД, ЕИК 121265177, седалище и адрес на управление гр.София, ул.“Света София“ №7, ет.5, представлявано от А. П. Л. и Р. К. Д., оспорва исковете. Оспорва сочения от ищеца механизъм на произшествие, както и оспорва да са налице изискуемите от закона предпоставки за ангажиране деликтната отговорност на прекия причинител, а от там и тази на застрахователя по договора за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Поддържа, че не е налице виновно противоправно поведение на водача на МПС, сочен от ищеца. Възразява, че протокола за ПТП не се ползва с обвързваща съда доказателствена сила относно заявения механизъм на произшествието и причинените телесни увреждания. Оспорва да е налице причинна връзка между твърдените от ищеца вреди и поведението на застрахования водач. Евентуално прави възражение за съпричиняване на увреждащия резултат от страна на ищеца, който се поддържа да е нарушил нормите на чл.5, чл.107, чл.113 и чл.114 ЗДвП, вменяващи конкретни задължения и забрани по отношение пешеходците. Направено е и възражение за прекомерност на претенцията. Възразява се и по началния момент, от който се претендира обезщетение за забава, като се поддържа, че такова следва да бъде присъдено само от датата на исковата молба по подробни съображения, изложени в отговора, основани на твърдения, че от страна на пострадалото лице не са представени изискани от застрахователя документи и на нормата на чл.497, ал.1, т.2 КЗ.

В допълнителната искова молба се твърди, че уврежданията са настъпили в резултат от съприкосновение между превозното средство и пешеходеца. Уточнява се, че при навлизането на пешеходеца на паркинга водачът на превозното средство е започнал движение напред, при което е блъснал пешеходеца с предницата си, тогава ищецът е паднал и се е свестил на земята зад камиона, където от събралите се хора е разбрал, че камионът го е блъснал и „минал върху него“.

В отговора на допълнителната искова молба се поддържат вече заявените възражения. Поддържа се искането за отхвърляне на исковете, като се претендират деловодни разноски.

Съдът, след като обсъди събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа страна следното:

Установява се от приложения по делото Констативен протокол за ПТП, че на 03.08.2021 г. около 09,50 ч. е посетено местопроизшествие в гр.Пловдив, бул.“България“ №108. Като участници в произшествието са констатирани: участник 1 – ППС с рег.№****, Форд Тръкс, водач П. Н. С., ЕГН *****, от гр. ****; и участник 2 – ищецът В. Д. В. като пешеходец. За пострадал е посочен пешеходецът с диагноза – „фрактура на лицеви части и фрактура на ляв лакът“. Обстоятелства и причини за ПТП в протокола не са удостоверени.

Установява се, че ищецът е бил приет в „УМБАЛ „Св.Георги“ЕАД, гр.Пловдив, където е престоял от 03.08.2021 г. до 05.08.2021 г. Поставена му е окончателна диагноза „счупване на костите на скулите и горната челюст“. Като придружаващи заболявания в епикризата са отбелязани: последици от инсулт, счупване на горния край на раменната кост, хипертонично сърце. От епикризата се установява още, че на 05.08.2021 г. е проведена операция за наместване на фрактура.

Признато е за безспорно в отношенията между страните, а това се установява и от приложената по делото застрахователна полица, че за управлявания от П. Н. С. специален автомобил Форд Тръкс 1833 с рег.№**** е сключен договор с ответното дружество за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите с период на покритие 07.11.2020 г. – 06.11.2021 г.

Ответното дружество е сезирано с извънсъдебна претенция от ищеца на 18.10.2021 г., в която са описани като приложения констативен протокол за ПТП с пострадали лица и епикриза. Няма спор между страните, че застрахователно обезщетение не е определено и изплатено на ищеца. В подкрепа на това е и писмото от 13.04.2020 г. на л.17, с което е отговорено, че от страна на молителя не са представени достатъчни за доказване основателността на претенцията и определяне размера на обезщетението доказателства, поради което няма основание за изплащане на застрахователно обезщетение.

Установява се, че по повод процесното произшествие е образувано наказателно производство, прекратено с постановление на РП Пловдив от 02.06.2022 г. на основание чл.343, ал.2 НП – поради направено от пострадалия изрично волеизявление за прекратяване на производството. Установява се, че в хода на наказателното производство – на 19.08.2021 г., ищецът е бил разпитан като свидетел (протокол за разпит на л.18 и сл. от ДП) В разпита си пред разследващия орган ищецът е посочил, че поради извършена преди инцидента смяна на тазобедрената му става, се е придвижвал с патерици. Разказал е как е попаднал на паркинга за автомобили на ул.“Седянка“ в близост до бул.“България“ в гр.Пловдив. Видял е сметоизвозващия камион да извършва маневра назад, след което се е забързал. Признал е, че

не е усетил удар от автомобил по тялото си – нито лек, нито силен. Признал е също така, че е паднал пред магазина за тютюн и алкохол. Изразил е предположение, че тъй като е ускорил движението си, може да е загубил равновесие. Признал е, че след операцията на тазобедрената му става и друг път му се е случвало да губи равновесие.

Прието е заключение на комплексна съдебномедицинска и автотехническа експертиза, според което при процесното произшествие ищецът е получил следните увреждания: разкъсно-контузна рана в областта на дясна вежда; счупване на костите на десния максиларен синус и ябълчна кост; счупване на долния външен край на външния кондил на дясна раменна кост в областта на лакътната става с хематом и охлузване в същата област; екскорации по лицето и тялото. Причинена е била болка със силно изразен характер. Болевите усещания са намалявали бавно във времето. Неудобствата са силно изразени поради болестно и травматично увредени и двата горни крайника с невъзможност за ползване на помощни средства за придвижване, самообслужване, хранене, хигиенни нужди, т.е. в този период се е нуждаел от чужда помощ и грижи. Продължителността на лечението и възстановяването при такъв вид травми с налични усложнения е в период от 100 дни, като за пълно оздравяване трудно може да се говори поради възрастта и многото придружаващи заболявания. Травматичните увреждания на ищеца са настъпили при падане, като то може да е било причинено от спъване, подхлъзване, бутане или каквото и да е привеждане на тялото в неравновесие с последващо падане. След падането на пешеходеца на пътното платно автомобилът е преминал над тялото му, без да го прегазии. Изслушани в съдебно заседание, вещите лица заявяват, че (освен обясненията на самия ищец по реда на чл.176 ГПК, който заявява, че е усетил удар от превозно средство) данни по делото за това дали има удар или няма такъв между превозното средство и пешеходеца не са налични. Този, който е управлявал превозното средство (специален автомобил за сметоизвозване), няма как да усети удара, защото камионът тежи много повече от пострадалия. Камионът е преминал над тялото на падналия пешеходец, което в този момент се е намирало хоризонтално на земята. Тялото е останало между гумите, поради което и заради височината на превозното средство не е било прегазено. Всички травми, констатирани при ищеца, са в резултат от съприкосновението на тялото със земята при падането му върху асфалтовата настилка, като причина за това може да бъде както удар от автомобила, така и самостоятелно падане. В случай, че ищецът е бил ударен от автомобила, то причината за произшествието се корени в поведението на водача на превозното средство, който не е реагирал своевременно със спиране на опасността от удар с пешеходеца, при положение, че е имал техническа възможност за такава реакция.

Разпитани са свидетели. Относно механизма на произшествието е разпитан водачът на специалния сметоизвозващ автомобил П. С.. От показанията му се установява, че в деня на инцидента е правел маневра на импровизирания паркинг на бул.“България“ №108. Маневрата била назад, за да вземе казаните. В този момент видял ищецът да минава покрай камиона. Той бил трудно подвижен с патерици. Ходел неустойчиво. После свидетелят го видял спрял при една кола, предприел движение напред, като скоро след това колите отзад

започнали да свирят. Тогава видял тялото на ищеца на платното в камерата за задно виждане. Свидетелят не усетил удар или разтрисане. Разбрал какво се е случило по това, че други автомобили свирели и когато слязъл от колата, виждайки ищеца да лежи хоризонтално на земята зад камиона. Така свидетелят осъзнал, че е минал върху него, но не с гумите.

Като свидетел е разпитана и сестрата на ищеца Н. Д. В.. По обед в деня на инцидента ѝ се обадили от болницата, за да я уведомят, че брат ѝ е бил блъснат от камион. Когато отишла в болницата, ѝ обяснили, че има травми на горната челюст и на скулите. Лицето му било подпухнало, самият той трудно говорел, имал сериозни охлузвания странично и на гърба. На другия ден била извършена операция – намествали нещо по челюстта му. Дясната му ръка била гипсирана за месец – това била здравата му ръка, другата не можел да движи поради прекаран инсулт преди две години. Така ищецът се озовал с две неподвижни ръце. В продължение на няколко месеца сестра му и семейството ѝ се грижели за него, тъй като той нямал свое семейство. Налагало се да го хранят, да му помагат за елементарни човешки нужди. Не се чувствал добре, често изпадал в депресивно състояние, оплаквал се от безсъние. И до ден-дневен имал проблем с ръката, която претърпяла травма. Не можел да я свива в лакътя. Сега се хранел сам, но трудно боравел с нож.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Съгласно чл.498, ал.3 КЗ увреденото лице може да предяви претенцията си за плащане пред съда само ако застрахователят не е платил в срока по чл.496 КЗ (три месеца от предявяване на претенцията), откаже да плати обезщетение или ако увреденото лице не е съгласно с размера на определеното или изплатеното обезщетение.

В конкретния случай се установява и няма спор, че застрахователят е бил сезиран извънсъдебно, но не е определил и изплатил обезщетение на ищеца. Следователно процедурата за доброволно уреждане на спора е приключила без удовлетворителен за последния резултат, което прави прекия иск по чл.432 КЗ допустим.

Съгласно чл.432 КЗ увреденото лице, спрямо което застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя по застраховка „ГО“. В тази връзка се констатира, че между ответника и собственика на специален автомобил Форд Тръкс 1833 с рег.№**** е възникнало валидно застрахователно правоотношение по договор за задължителна застраховка “Гражданска отговорност” на автомобилистите, по силата на който застрахователят се задължава да покрие в границите на определената в договора застрахователна сума отговорността на застрахования за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди. Съгласно чл.477, ал.2 КЗ по задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите застраховани са собственикът, ползвателят и държателят на моторното превозно средство, за което е налице валидно сключен застрахователен договор, както и всяко лице, което извършва фактически действия по управлението или ползването на моторното превозно средство на законно основание. Съответно трети ползватели се от застраховката лица са всички лица, с изключение на лицето,

което отговаря за причинените вреди – чл.477, ал.3 КЗ.

Спорен по делото е въпросът дали в рамките на срока на действие на застраховката е възникнала отговорност на водача на застрахования автомобил за вреди, в резултат от причинено от същия пътнотранспортно произшествие. Този въпрос е съществен, тъй като по силата на процесния договор условие за изплащане на застрахователно обезщетение е настъпването на посочената отговорност, съставляваща застрахователно събитие и по смисъла на закона. В тази връзка съгласно чл.45 ЗЗД елементите от фактическия състав на неправомерното увреждане са: противоправно поведение на делинквентна, вреди, причинна връзка между противоправното поведение и вредите, както и вина на прекия причинител. В конкретния случай се установява, че ищецът е претърпял вреди, изразяващи се в преживените от него болки, страдания, неудобства и пр., настъпили при процесното събитие – в тази насока са медицинската документация, съдебномедицинската експертиза и събраните свидетелски показания. Не се установява, обаче, поведението на водача на застрахованото при ответника моторно превозно средство да е било противоправно, както се претендира от ищцовата страна. Не се установява още да е налице причинна връзка между поведението на водача на застрахованото МПС и уврежданията на ищеца. От приетата по делото неоспорена от страните съдебна експертиза, която съдът изцяло кредитира като обективна и компетентно изготвена, се установи, че травмите по ищеца са типични за такива, получени от падане на тялото върху твърда земна настилка, като причината за падането му не може да се каже с категоричност. Вещите лица сочат, че ищецът може да е бил блъснат от превозно средство, може и да е паднал от собствен ръст, без да е бил ударен от автомобила. Травми, причинени от удар с автомобил, не са открити. Не са открити и повреди по превозното средство, въз основа на които да може да се заключи, че е имало съприкосновение между него и пешеходеца, както се твърди в исковата молба. В показанията си като свидетел по наказателното производство ищецът е заявил, че вследствие претърпян мозъчен удар и операция на става е губел равновесие, първо е изразил предположение, че е възможно да е паднал сам, впоследствие е посочил, че е забързал хода си поради издавания от сметоизвозния автомобил звуков сигнал (каквото според показанията на водача автомобилът е издавал, когато е предприемал маневра на заден ход, преди да потегли напред), както и, че е паднал на асфалта пред магазина за алкохол и цигари, като два пъти е заявил, че не е усетил удар от автомобил по тялото си, нито силен, нито по-слаб. Показанията на ищеца като свидетел в наказателното производство за неизгодни за тази страна факти и обстоятелства се ползват с доказателствена сила в гражданския процес и съставляват извънсъдебни признания относно неизгодните за страната факти. Не така стоят нещата по отношение обясненията на страната, дадени по реда на чл.176 ГПК, с които ищецът казва, че е усетил удар – те са за изгодни за него обстоятелства и не се ползват с никаква доказателствена стойност. Преки доказателства, събрани в хода на настоящия процес, установяващи удар или каквото и да е било съприкосновение на превозното средство с пешеходеца, няма. Не се възприемат показанията на свидетеля В. за това, че „брат й е бил блъснат“, тъй като те са косвени и пресъздават нещо казано на

свидетелката от самия ищец, евентуално заинтересовани са и най-вече – намират се в противоречие с показанията на ищеца в наказателното производство. Ето защо съдът намира, че визираните признания установяват, че ищецът е паднал сам на платното за движение, след което автомобилът е преминал над тялото му, без да го прегази и без да има съприкосновение с пешеходеца и настъпили в резултат от това съприкосновение щети.

Не се установяват и други обстоятелства, свързани с противоправно поведение на водача на превозното средство, различно от предизвикване на удар в тялото на пешеходеца, да са довели до настъпилите травматични увреждания. Твърденията на ищеца за това, че водачът на превозното средство е нарушил нормата на чл.62, т.2 ЗДвП, изискваща в т.нар.жилищна зона водачите на пътни превозни средства да се движат със скорост не по-голяма от 20 km/h, като не поставят в опасност пешеходците и не създават препятствия за тяхното движение, останаха недоказани. На първо място, поради това, че конкретният участък, в което се е случило произшествието, не е жилищна зона по смисъла на чл.62 от закона. На следващо място, тъй като не се установи водачът да е поставил в опасност пешеходеца и/или да е създал препятствие за неговото движение. По-специално, издаването на звуков сигнал от автомобила (което според ищеца го е накарало да се забърза и в резултат от това да загуби равновесие и да падне на платното за движение) не е противоправно, а напротив – това е поведение, насочено към това да се препятства евентуално произшествие, а не да се провокира. Освен това от показанията на свидетеля С. е ясно, че звуковият сигнал се издава автоматично при движение назад на автомобила, а не се задейства от водача. Не се установява водачът да е проявил някаква непредпазливост по смисъла на чл.5, ал.2, т.1 и чл.116 ЗДвП преди падането на пешеходеца, така че да го предизвика. Вярно е, че впоследствие автомобилът е преминал над тялото на ищеца, без да спира, но с това по никакъв начин не го е увредил. Вредите са настъпили независимо от поведението на сочения за пряк причинител. И да беше преустановил автомобила пред падналото тяло на ищеца, водачът не би ги избегнал. Следователно няма причинна връзка между поведението на водача и настъпилите вреди, съответно не се доказва осъществяване в пълна степен на фактическия състав на деликтната отговорност. Щом не се установява деликтна отговорност да е настъпила, не може да се търси и обусловената от нея отговорност на застрахователя по договора за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Това означава, че не са налице предпоставките на иска по чл.432 КЗ в конкретната хипотеза и същият иск се явява недоказан по своето основание, за това следва да бъде изцяло отхвърлен.

При този изход на спора и с оглед направеното от ответника искане, на същия следва да се присъдят разноски на основание чл.78, ал.3 ГПК. Ответникът претендира адвокатско възнаграждение в размер 4 140 лв., заплатено изцяло по банков път според приложените по делото разходооправдателни документи. В полза на тази страна се следват още разноски за възнаграждение на вещи лица в размер 417,50 лв. (Не се следват разноски за възнаграждение на свидетел, претендирани в списъка, тъй като възнаграждение на свидетеля не е платено и същите могат да бъдат върнати на страната при поискване.)

Общият размер на разностите от 4 557,50 лв. е дължим от ищцовата страна.

Мотивиран от горното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ исковете на В. Д. В., ЕГН *****, от гр.****, срещу „ЗАД ОЗК – ЗАСТРАХОВАНЕ“ АД, ЕИК 121265177, седалище и адрес на управление гр.София, ул.“Света София“ №7, ет.5, представлявано от А. П. Л. и Р. К. Д., за заплащане на сумата 35 000 лв. – обезщетение за неимуществени вреди, както и за заплащане на законна лихва върху тази сума от 03.08.2021 г. до окончателното плащане, претендирани в резултат от пътнотранспортно произшествие, състояло се на 03.08.2021 г. в гр.Пловдив, ул.“Седянка“, на паркинг за автомобили в близост до бул.“България“ №108, с участници В. Д. В. и специален автомобил Форд Тръкс 1833 с рег.№****, управляван от П. Н. С., за който автомобил е сключен договор за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите със „ЗАД ОЗК – ЗАСТРАХОВАНЕ“ АД.

ОСЪЖДА В. Д. В., ЕГН *****, от гр.****, да заплати на „ЗАД ОЗК – ЗАСТРАХОВАНЕ“ АД, ЕИК 121265177, седалище и адрес на управление гр.София, ул.“Света София“ №7, ет.5, представлявано от А. П. Л. и Р. К. Д., сумата **4 557,50 лв.** (четири хиляди петстотин петдесет и седем лева и 50 ст.) – адвокатско възнаграждение и разноски за производството по т.д.№512/2022 г. по описа на ОС Пловдив, ТО, XVI състав.

Решението подлежи на обжалване пред Апелативен съд Пловдив в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Пловдив: _____